

Warszawa, dnia 11 maja 2019 r.

RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI
DEPARTAMENT PRAWNY I POSTĘPOWAŃ PRZED
TRYBUNAŁEM KONSTITUCYJNYM

RCL.DPPTK.590.8/2019

Informacja o wyroku Trybunału Konstytucyjnego

z dnia 3 kwietnia 2019 r.

sygn. akt SK 13/16¹⁾

I. Problem prawny.

Postępowanie zostało zainicjowane skargą konstytucyjną matki dorosłej osoby niepełnosprawnej. Problem prawny dotyczył zasad korzystania z ulgi rehabilitacyjnej przewidzianej w art. 26 ust. 7e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.). Zgodnie z ustawą, osoba na której utrzymaniu pozostaje niepełnosprawny członek rodziny może skorzystać z ulgi rehabilitacyjnej, o ile spełnione jest kryterium dochodowe, to znaczy osoba niepełnosprawna nie osiąga dochodów przekraczających 9120 zł. Jak wykazała skarżąca, do dochodu niepełnosprawnego wliczane są m.in. świadczenia alimentacyjne. W jej ocenie, prowadzi to do dyskryminacji osób niepełnosprawnych ze względu na niezależny od nich, arbitralnie ustanowiony warunek. Ulgi pozbawieni są bowiem jedynie opiekunowie tych osób, względem których świadczenia alimentacyjne zostały zasądzone przez sąd. Podstawą różnicowania sytuacji prawnej jest zatem nie sam fakt istnienia osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych, ale forma spełniania tego obowiązku. W praktyce oznacza to, że w gorszej sytuacji najczęściej znajdują się niepełnosprawni, których rodzice nie prowadzą wspólnie gospodarstwa domowego.

II. Wzorzec kontroli.

¹⁾ sentencja ogłoszona w dniu 10 kwietnia 2019 r. w Dz. U. pod poz. 674.

Art. 71 ust. 1 zdanie drugie (zasada szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej) w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji (równość).

III. Treść orzeczenia.

Art. 26 ust. 7e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 202, poz. 1956), w zakresie, w jakim do dochodu, o którym mowa w tym przepisie, wlicza się alimenty otrzymywane przez niepełnosprawne dziecko od rodzica, jest niezgodny z art. 71 ust. 1 zdanie drugie w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

IV. Wskazówki dla prawodawcy.

W uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny nie zawarł wskazówek dla prawodawcy.

Piotr Ołdak
Wicedyrektor
Departamentu Prawnego i Postępowań przed
Trybunałem Konstytucyjnym
w Rządowym Centrum Legislacji

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/